

Onderwijs – Methodologie

1. ONDERWIJSPERSONEEL	2
1.1 GEÏNVENTARISEERDE GEGEVENS.....	2
1.2 SOORT PERSONEEL EN TERBESCHIKKINGSTELLING	2
1.3 KENMERKEN VAN HET ONDERWIJZEND PERSONEEL (TABELLEN 6.5.2.1 TOT 6.5.2.15)	3

1. ONDERWIJSPERSONEEL

1.1 Geïntegreerde gegevens

De benaming “onderwijspersoneel” omvat, naast het personeel van de schoolinstellingen, ook het personeel dat diensten verstrekt bij de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) en de internaten. De gegevens van de Gemeenschappen omvatten al het personeel dat deels of geheel wordt gefinancierd door de Gemeenschappen. De gegevens hebben betrekking op het personeel in het kleuteronderwijs, lager en secundair onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zowel van het gewone als van het buitengewone type, georganiseerd of gesubsidieerd door de Gemeenschappen. Januari is de referentiemaand voor het tellen van het onderwijspersoneel (1 januari van het schooljaar in kwestie).

Een deel van het personeel dat in de onderwijssector werkt, is niet opgenomen in de statistieken van de Gemeenschappen, inclusief voor het basis- en het secundair onderwijs. Het betreft enerzijds personeel dat werkt in het onderwijs dat niet georganiseerd of niet gesubsidieerd wordt door de Gemeenschappen (bv. privéscholen en/of internationale scholen), en anderzijds personeelsleden van het gesubsidieerde onderwijs die niet gefinancierd worden door de Gemeenschappen (bv. door de inrichtende machten met eigen middelen gefinancierd).

Hoewel ze niet exhaustief zijn, bieden de gegevens van de sociale zekerheid (RSZ) op de werkplaats (gemeente) de mogelijkheid om dit gebrek aan informatie gedeeltelijk te ondervangen, door een beknopt overzicht te geven van al het onderwijspersoneel per werkpost en per geslacht. De personeelsaantallen van de RSZ zijn aanzienlijk hoger dan die van de Gemeenschappen. Zo blijkt dat veel voor de schoolbegeleiding vereiste functies met eigen middelen worden gefinancierd door de inrichtende machten van het vrije onderwijs of het gesubsidieerde officiële onderwijs (de gemeenten), maar ook door andere niet-gesubsidieerde entiteiten, zoals de internationale scholen. In het gesubsidieerde onderwijs gaat het in principe om functies met betrekking tot toezicht, opvang of buitenschoolse opvang. Bovendien blijkt dat in het gemeentelijk onderwijs de gespecialiseerde taalleerkrachten soms door de gemeente worden betaald. Deze gegevens zijn geregistreerd op 31 december van het schooljaar in kwestie.

Het onderwijspersoneel wordt voorgesteld in termen van opdrachten (VTE) en niet in termen van personen, aangezien een opdracht verdeeld kan zijn over verscheidene onderwijsniveaus, diverse werkplekken, ... Zo worden dubbeltellingen vermeden. De geografische locatie van de personeelsleden komt overeen met de plaats van de schoolinstelling waar ze werken.

Behalve voor tabel 6.5.1.1 zijn de statistieken van het onderwijspersoneel uitsluitend berekend op basis van de gegevens van de Gemeenschappen.

1.2 Soort personeel en terbeschikkingstelling

Het personeel in functie bij een schoolinstelling verschilt van het personeel dat onder het stelsel terbeschikkingstelling valt. Deze laatste groep omvat:

- vervroegd gepensioneerden,
- ziektes, arbeidsongevallen en zwangerschapsverloven,

- ontstentenis van betrekking en opdrachtverlies,
- opdrachten,
- verminderde prestaties,
- “andere afwezigheden” zoals vakbondsverloven, omstandigheidsverloven, verloven voor orgaandonatie...
 - In geval van vervanging verstrekt de Vlaamse Gemeenschap gegevens over de vervangen leerkracht en niet over de vervanger. In de Franse Gemeenschap is informatie voorhanden over de vervanger en niet over de vervangen leerkracht. De statistieken op basis van de gegevens van de Gemeenschappen houden enkel rekening met het personeel in functie.
 - Het onderwijspersoneel is verdeeld over:
 - het onderwijzend personeel,
 - het bestuurspersoneel,
 - de andere personeelscategorieën die omvatten:
 - het administratief personeel,
 - het personeel pedagogische begeleiding,
 - het paramedisch personeel en het opvoedend hulppersoneel,
 - het werkliedenpersoneel,
 - het CLB-personeel,
 - het inspectiepersoneel,
 - het personeel van de internaten.

1.3 Kenmerken van het onderwijzend personeel (Tabellen 6.5.2.1 tot 6.5.2.15)

De statistieken in tabellen 6.5.2.X houden enkel rekening met het onderwijzend personeel.

De statistieken van het onderwijzend personeel zijn gebaseerd op 10 variabelen:

- De gemeenschap (tabel 6.5.2.1)
- Het soort onderwijs (tabel 6.5.2.2)
- De woon-werkverplaatsingen (tabel 6.5.2.3 tot 6.5.2.6)
- Het geslacht (tabel 6.5.2.7)
- Het statuut (tabel 6.5.2.8)
- Het bezit van een pedagogisch diploma (tabel 6.5.2.9)
- De anciënniteit (tabel 6.5.2.10)

- De leeftijd (tabel 6.5.2.11 tot 6.5.2.13)
- Het onderwijsniveau en -type (6.5.2.14)
- De functie (tabel 6.5.2.15), gegroepeerd in functiegroepen voor het secundair
 - o Kleuteronderwijzers (met inbegrip van leerkrachten psychomotoriek)
 - o Overige leerkrachten (kleuteronderwijs)
 - o Basisonderwijzers (met inbegrip van leerkrachten psychomotoriek)
 - o Leerkrachten zedenleer of godsdienst
 - o Leerkrachten tweede taal
 - o Overige leerkrachten (lager onderwijs)
 - o Leerkrachten secundair in
 - Land- en tuinbouw
 - Kunsten (muziek, architectuur, podiumkunsten, schilderen...)
 - Toegepaste kunsten (mode, decoratie, juwelen, bloemenkunst...)
 - Warm en koud
 - Handel
 - Bouw (met inbegrip van houtbewerking)
 - Geschiedenis en kunstgeschiedenis
 - Horeca-toerisme
 - Computer en kantoor
 - Klassieke talen (Latijn en oud-Grieks)
 - Moderne talen (Frans, Nederlands, Engels...)
 - Logistiek en veiligheid
 - Mechaniek en elektriciteit
 - Filosofie en godsdienst
 - Wetenschappen en toegepaste wetenschappen
 - Economische en managementwetenschappen
 - Sociale en menswetenschappen (rechten, pedagogie, psychologie ...)
 - Personenzorg (verpleegkunde, kinderverzorging...)
 - Lichaamsverzorging (haarzorg, bio-esthetiek...)
 - Sport
 - Nautische technieken

- Supervisie (afdelingsleider, CEFA-begeleider, ...)
- Onbekend (leerkracht algemene vakken, technische vakken...).

Een gedetailleerde tabel van de links tussen functies van het secundair - functiegroepen is op aanvraag te bekomen via e-mail op bisa@perspective.brussels.

- **Referenties**

Ministère de la Communauté française. Administration générale de l'Enseignement et de la Recherche scientifique. Service général du pilotage du système éducatif. *Le portail de l'enseignement en Communauté française*. Online: <http://enseignement.be/>

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. *Vlaamse onderwijsstatistieken en publicaties*. Online: www.ond.vlaanderen.be/onderwijsstatistieken.